

ನಮ್ಮ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ನಗರಗಳು

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ 6 ನಗರಗಳು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಕಲಬುರಗಿಯಂಥ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳು ಆಯ್ಕೆ ಮಾನದಂಡದಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹಗೊಂಡಿರುವುದೇಕೆ? ಅರ್ಹ ನಗರಗಳು ಮುಂದೆ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಆಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಅನರ್ಹ ನಗರಗಳನ್ನೂ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?...

ಅರ್ಹ- ಅನರ್ಹದ ಈ ತರ್ಕ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಯೋಜನೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ದೇಶದ ನಗರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಸರು ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಗಲು' (ಅಂದರೆ, ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು!) ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಆರೋಪ-ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪ ಆರಂಭಿಸಿದರು. 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರೆತಿತ್ತು.

ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಡಳಿತ'ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಅನಿಸಿತು. ಜನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಗರಗಳು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಆಗಿಲ್ಲ.

ಆಧುನಿಕ ಫೋನ್, ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಆಗುವ ಒಂದು ಬಗೆ ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ ಹೆಚ್ಚಾದಷ್ಟೂ ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಐ-ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸಿ ಭೋಗಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಗರಿಷ್ಠ ಆಡಳಿತ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಆಗುತ್ತದೆ.

'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಯೋಜನೆಗೆ ಯಾವ ಅಂಶ ಅಧರಿಸಿ ನಗರಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು, ಬೆಂಗಳೂರು ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಜನರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಗರದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೀಡುವ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸುಸ್ಥಿರ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಇರಬೇಕು.

ರಸ್ತೆ, ರೈಲು, ಬಂದರು, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ, ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ, ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮುಂತಾದ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಬೇಕು. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೊರಗುಳಿಯಲು ಕಾರಣ ಏನಿರಬಹುದು?:

1. ನಗರ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಕೊರತೆ: ಜನರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಗಾಳಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಇಂಧನ, ಜಾಗ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು 21ನೇ ಶತಮಾನದ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು. ಜಾಗತೀಕರಣದ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ತೀವ್ರಗತಿಯ ನಗರೀಕರಣ, ಅಳುವ ವರ್ಗದ ಎದುರು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಅವರು ಎದುರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ನಗರೀಕರಣವು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಭಾವ

ಡಾ. ಟಿ.ವಿ.ರಾಮಚಂದ್ರ
ಐಐಎಂಸಿ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ ನಡವಳಿ

ಬೀರಿದೆ. ನಗರದ ಶೇಕಡ 78ರಷ್ಟು ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿದೆ. ನಗರದಲ್ಲಿ 95 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ಮರಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಮರ ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಉಸಿರಾಡಿ ಬಿಟ್ಟ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲೇ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡ ಇವು ಸಾಲವು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಇರುವಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಮರಗಳು ಇರಬೇಕು. ಉದ್ಯಾನ, ಕೆರೆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ವಸತಿ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಕಾರಣ ನಗರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸಾವಯವ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಕಾಲುವೆಗಳ ಒತ್ತುವರಿ, ಗಗನಚುಂಬಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು, ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆ ಮಾಯವಾಗಿರುವುದು... ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ 2000ನೇ ಇಸವಿಯ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಮಳೆಯಾದರೂ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಲಮೂಲಗಳ ಒತ್ತುವರಿ ಕಾರಣ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿದೆ. 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 28 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಂತರ್ಜಲ ಇಂದು ಹತ್ತಾರು ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕುಸಿದಿದೆ. ಕೆರೆಗಳ ಒತ್ತುವರಿ, ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಗರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವೈಟ್‌ಫೀಲ್ಡ್‌ನಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ 400ರಿಂದ 500 ಮೀಟರ್‌ಗಳವರೆಗೂ ಕುಸಿದಿದೆ.

ಮನುಷ್ಯ ನಡೆಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಧನ ಬಳಕೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕ ಗುಣ ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು, ಹಸಿರಿನ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಯ ವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಉಷ್ಣಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಕೆಲವು ವಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಶೈಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೇ ಅಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ, ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಕೂಡ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಗಾಜಿನ ಹೊದಿಕೆ ಇರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದೇ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 14 ಸಾವಿರದಿಂದ 17 ಸಾವಿರ ಯುನಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1,300ರಿಂದ 1,500 ಯುನಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಕು.

ಖಾಸಗಿ ವಾಹನ, ಇಂಧನ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು, ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಕಾರಣ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಮಾಡದೆ ಇರುವುದೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಗಡಾಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

2. ಜೆ-ನರ್ಮಾನಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾದ ಹಣದ ದುರ್ಬಳಕೆ: ಸಮಾಜದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅನುದಾನ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಎದುರಿನ ಅಂಡರ್‌ಪಾಸ್. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಂತರ, ರಸ್ತೆ ದಾಟುವುದೇ ಸವಾಲಿನಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮುನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಜಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ.

3. ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಸಾಗಲು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು: ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಚಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ ಎರಡೂವರೆ ದಶಕಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವ ದುರ್ಬಲ ನಗರೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಇದು ಸಕಾಲ. ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬದಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಆಡಳಿತದ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳ ಸಹಕಾರ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಿರುವ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮೂರಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಬೇಕು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (ಬಿಡಿಎ) ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿಸಬೇಕಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿರಲು ಬಿಡಿಎ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಉದ್ಯಾನ ನಗರ ಆಗಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಡಿಎ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಸತ್ತ ನಗರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಬಿಡಿಎ ಬೆಂಗಳೂರಿಗರ ಇಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ.

ಗಣಕೀಕೃತ ಭೂ ದಾಖಲೆ ಜನರಿಗೆ ಲಭ್ಯ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಗನಚುಂಬಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಮಿತಿ ಹೇರಬೇಕು. ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು 'ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮುಕ್ತ ವಲಯ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕು. ರಾಜಾ ಕಾಲುವೆ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ರನ್ನೂ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಬೇಕು. ಕೆರೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

ಆಗ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಆಗುವ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಹತೆಯೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರನ್ನೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ

'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಯೋಜನೆ ಕುರಿತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಿ.ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿ 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

• **ಯೋಜನೆಯಡಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಲಭ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ?**
ಒಂದೊಂದು ನಗರಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹100 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಇದೆ.

• **ನಗರಗಳ ಆಯ್ಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ನಡವಿಡೆ ಎನ್ನುವ ಆರೋಪ ಇದೆಯಲ್ಲ?**
ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೆಲವು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಗರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

• **ಮಾನದಂಡಗಳು ಏನು?**
ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹ, ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶೇಖರಣೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ, ಜೆ- ನರ್ಮ್ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂಕ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವ ನಗರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಪಡೆದಿವೆಯೋ ಅವು ಯೋಜನೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ.

• **ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಕಲಬುರಗಿ ನಗರಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಏಕೆ?**
ಈ ನಗರಗಳು ಕೇಂದ್ರ ರೂಪಿಸಿದ ಮಾನದಂಡಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

• **ಹಾಗಾದರೆ ಈ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ?**
'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹಣದಲ್ಲಿ ಈ ನಗರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಚಿಂತೆ ಬೇಡ.

• **ಒಂದೊಂದು ನಗರವೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಇದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೇಗೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?**
ಪ್ರತಿ ನಗರಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

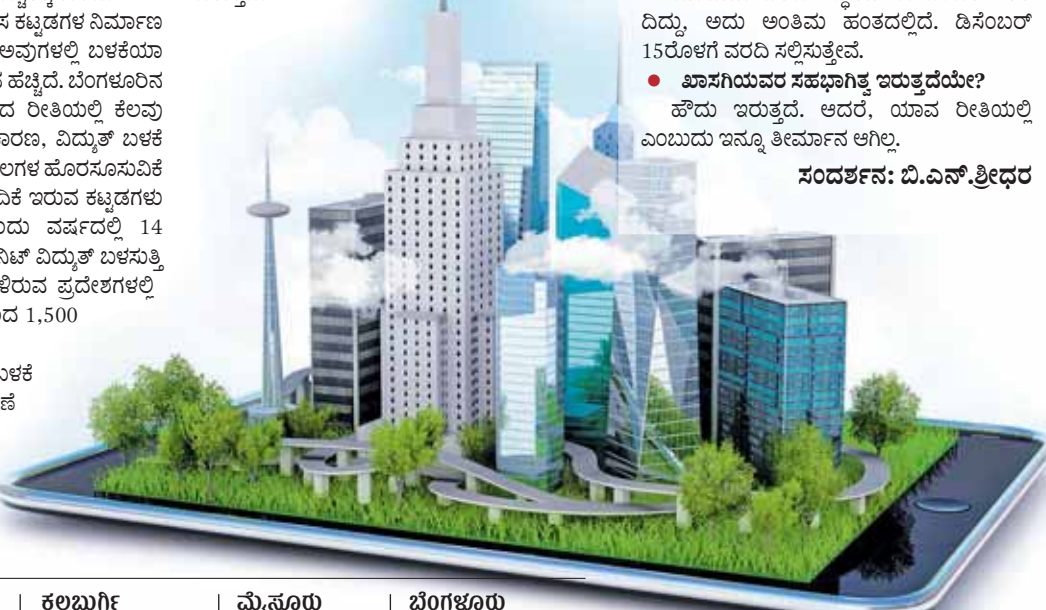
• **ಜೆ- ನರ್ಮ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?**
'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ನಗರಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ.

• **ಈ 'ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆ' ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?**
ಕೇಂದ್ರವು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವಾಗಲೇ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

• **ನಗರಗಳ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?**
ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದು, ಅದು ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 15ರೊಳಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

• **ಖಾಸಗಿಯವರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಇರುತ್ತದೆಯೇ?**
ಹೌದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಸಂದರ್ಶನ: ಬಿ.ಎನ್.ಶ್ರೀಧರ

ಮಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ತುಮಕೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಕಲಬುರಗಿ	ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ತಲಾ 96.88%	ತಲಾ 87.5%	85%	84.38%	77.5%	72.5%